

# Több mint száz művész 210 alkotása a nyári tárlaton

A Szegedi Ünnepi Hetek programjában, de a kiállítások között is — összesen tízet látogathatnak a vendégek a szabadtéri időtartama alatt — egyre nagyobb jelentőséget kap a szabadtéri csúcsgalériában idén is megrendezésre kerülő VIII. Szegedi Nyári Tárlat.

A július 30-tól augusztus 7-ig nyitvatartó kiállítást Somogyi József Kossuth-díjas szobrászművész, a Képzőművész Szövetség elnöke nyitja meg. Százharom művész 210 kiállított művel szerepel a tárlaton. A szegedi és dél-magyarországi művészeket kívül fővárosi és az ország területén működő képzőművészek izgalmas országos bemutatkozásává is emelkedik ez a kiállítás, melynek rendezője Baranyi Judit.

Szeles Zoltán művésztörténészt kérdeztük meg a Horváth Mihály utcai képtár két emeletét betöltő gazdag anyag jellegzetességeiről.

— Bár a mostani kiállítás a tavalyihoz képest csökkent az alkotók száma, de több új, most jelentkező művész is találkozhatunk. Így tematikailag érdekesnek és megoldásában változatosnak ígérkezik ez a tárlat. Erős grafikai anyag gyűlt össze. Würtz Ádám, Czinkó Ferenc, Gácsi Mihály, Barcsi Pál, Csohány Kálmán, Lakner László és Vinkler László áttételes megformálási gondolatközléssel jelentkeznek, Gacs Gábor háború-

ellenes, és Stefániai Edit vietnami nőket megjelenítő grafikai közérdekű, eszmei, társadalmi kérdéseket érintenek.

— Mi a meghatározó a képek tematikájában?

— Az ideai anyagban, bár számos tájkép, enteriőr és csendélet látható, mint például Kurucz D. István, Magos Gyula, Dér István, Fontos Sándor, Almási Gy. Béla, Baranyó Sándor és a többiek népet és az alföldi tájlat tisztelő alkotásai, vagy Bazsonyi Arany, Erdélyi Mihály, Ircsik József, Zombori László, Lóránt János és Pinter József a környezetet, a valóságot modern eszközökkel feldolgozó képein. De a tárlat karakterét az itt szereplő emberábrázolások minőségi és mennyiségi aránya határozza meg. Így például találkozhatunk Szalay Ferenc, Vecsési Sándor, Koszta Rozália portréival, szobrászaink közül Radó Károly és Simon Ferenc alkotásával. Alakutalmányból Kajári Gyula rajzai és Tóth Sándor kislapsztrikái adnak ízelítőt, és megemlíthetők, az aránylag kevés szobrászati anyagból, Fekete János és Szabó Gábor állatábrázolásai.

A kiállítás anyagában egyébként 89 táblakép, 79 grafika, 35 szobor és 7 egyéb műfajú alkotás szerepel. Ezek között osztják ki ismét a városi tanács legjobb műveikért járó díjait és plakettjeit.

# Karnevál, Hamlet, nagygyűlés

## Az I. szegedi ifjúsági napok programja

Mint már hírt adtunk róla, a Kommunista Ifjúsági Szövetség Szeged városi bizottsága július 29-30-án rendezte meg az I. szegedi ifjúsági napokat, melyre az Expressz Ifjúsági és Diák Utazási Iroda segítségével mintegy ötezer fiatal érkezik az ország minden részéből.

Az ifjúsági napok végleges programja elkészült. Szombaton, 29-én reggel 11-különvonattal és 17 autóbusszal utaznak a megyeszékhelyekről és Budapest-ről induló fiatalok Szegedre. A KISZ városi bizottsága a két napon éjjel-nappali ügyeletet tart, fogadja őket, illetve szervezi itt-tartózkodásukat.

Szombaton délután a város ifjúságával együtt részt vesznek a szokásos nyári karneválon, a történelmi és mesealakok, a valóságos és képzeletbeli alakok évről évre visszatérő vidám, tarka felvonulásán. A karneválra az üzemi, vállalati KISZ-szervezetek ismét sok meglepetést tartogatnak, hiszen legalább negyven produkció készül — egyelőre a legnagyobb titokban. Az azonban máris bizonyos, hogy ismét ott lesznek a MEDOSZ nyalka huszárjai, a szabadtéri előadások egy-egy előadásának szereplőit bemutató élőképek, társadalmi életünk egy, s néhely fonákságát karikírozó jelenetek. Szóval, ötletben, szellemességben az idén sem lesz hiány! A karneváli menet érinti majd a Szechenyi teret — ahol a disztri-

bűnön ez alkalommal jelen lesz mind a 19 megyei KISZ-bizottság több vezetője is — és Újszegeden, a Vidámpark előtt ér véget.

Este — a szabadtéri játékok igazgatósága és az Expressz szerződése alapján — kizárólag az övek a Hamlet szabadtéri előadása.

Vasárnap, 30-án reggel városnézés szerepel a programban. Nyolcvan szegedi fiatal vállalta társadalmi munkában a kalauz, a házigazda szerepét. Az idegenforgalmi hivatal előzetesen fel is készíti őket erre a feladatra. Dél előtt fél 10-kor ifjúsági nagygyűlést rendeznek a Dóm téren; ez lesz az ifjúsági szövetség első politikai tömegdemonstrációja a KISZ VII. kongresszusa után. Ribánszki Róbert, a KISZ Központi Bizottságának titkára mond beszédet.

Délután az újszegedi szabadtéri színpadon nemzetközi slágerparádát rendez az ORL. Ezen sok neves együttes, többek között a Syrius és az Atlantik is fellép. Az országos ifjúsági napok résztvevői vasárnap este utaznak haza Szegedről.

A jelentős esemény előkészítését, szervezését már nagy erővel végzik. Holnap, hétfőn érkeznek a városba másfél napos látogatásra az Expressz belföldi szakosztályának idegenvezetői, akik az ifjúsági napok résztvevőinek csoportjait elkísérik majd Szegedre. Mostani látogatásuk egyetlen célja, hogy megismerkedjenek a várossal, a gazdag program valamennyi színhelyével.

# Ismét jön az autóposta

A városban megforduló bel- és külföldi vendégek jobb postai kiszolgálására az idén is lesz autóposta Szegeden. Az autóposta a szabadtéri előadások alkalmával a nézőtér mellett, máskor a Dóm tövében parkol. Az őszibarack, a bor és a virágkiállítás — és szükség esetén más rendezvények is — alkalmi postahivatalt működtetik, alkalmi keletbélyegzőkkel, képesla-

pokkal és különleges bélyegekkel ellátva.

A Szeged 1. számú postahivatal július 1. óta munkanapokon 21-23 óra között nemcsak táviró- és távbeszélő-kezelést végez, továbbá zsákok pénzbefizetést fogad el, hanem mindenfajta levélposta küldeményt felvesz és értékcikket is árusít. A meghosszabbított szolgálat az ünnepi hetek után is megmarad, tehát folyamatos lesz.

# FESZTIVÁL SZEGED - 1967

Irta: Papp Gyula

**EZEKBE A NAPOKBAN** még az egyszerű szegedi városiakó is érzékelik, hogy megváltozik a város atmoszférája, lüktetőbb, dinamikusabb lesz. Nehéz nem észrevenni, hogy ezt a lüktetést nemcsak a forró júliusi napok okozzák, hanem az a lázas készülődés, ahogyan most már kilencedik alkalommal az Ünnepi Heteket várja a város lakossága.

Úgy érzem, nem túlzás az egész város lakosságát említeni, mert az elmúlt évek tapasztalatai éppen azt bizonyították, hogy a nyári rendezvények városunkban azért tudtak társadalmi üggyé válni, mert ahhoz a város lakosságának jelentős része valamilyen formában szubjektíve is kapcsolódott. Ez a valamilyen forma természetesen nagyon széles skálát takar. Van, aki szervezi, irányítja az egyes produkciókat és van, aki vendéget vár, hogy azt elkalauzolja a neki legjobban megfelelő rendezvényre. A két véglet között sok-sok ezer ember hosszabb-rövidebb ideig tartó tevékeny részvévé lesz a szegedi nyárnak. A lakosság e nagy aktivitásának okát vizsgálva két fő tényezőt tapasztaltunk. Az egyik mindenekelőtt dolgozóink városszeretete. A nyári rendezvénysorozat alkalmas arra, hogy lakosságunkban a sok évtizedes lokálpatriotizmust feleltesse és egészséges irányban tovább fejlessze. Városunk országosan kiemelkedő tekintélyéhez és hírnevéhez ma már nem vegyül keserű íz. Szeged fogalma ma mindenütt a szocialista kultúra fogalmával asszociálódik, mi pedig büszkén valljuk, hogy soha nem látott dolgozó tömegeknek juttatunk magas művészi igényű élményt, ezzel is hozzájárulva a szocialista kultúrradalmi megvalósításához.

A másik tényező már sokkal materiálisabb jellegű. A Szegedi Ünnepi Hetek alatt városunkba érkező közel 300 ezer kül- és belföldi vendég jól akarja magát érezni és éppen ezért nem sajnálja pénztárcáját kinyitni. Az évenként itthagytott több tízmillió forint a város továbbfejlesztését segíti, de tegyük hozzá, hogy közvetlenül is hozzájárul az ünnepi heteket kiszolgáló kereskedelmi, vendéglátó stb. dolgozók több ezres taborának jövedelemnöveléséhez. Így találkozik a szegedi nyár forgatagában az egyéni és a társadalmi érdek.

A társadalmi érdeklődés és segítség igen szép példáját mutatja, hogy a Fesztivál Intéző Bizottság tagjai között ott látjuk Csongrád megye és Szeged város valamennyi jelentős tömegszervezetét, és ami talán még ennél is fontosabb, ezek a tömegszervezetek nemcsak tanácsaikkal — bár ez is nagyon szükséges —, hanem egy-egy fontos terület irányításával, megszervezésével járulnak a fesztivál sikeréhez. Csak a példa kedvéért és nem a teljesség igényével teszek említést a segítség néhány formájáról. A Hazafias Népfrent megyei és városi szervei évek óta a propagandamunkában, a Nyári Tárlat szervezésében nyújtanak segítséget. A Szakszervezetek Megyei Tanácsa a közönségszervezésben és olyan nagy jelentőségű rendezvény meghonosításában, mint a Szakszervezeti Népi Együttesek Fesztiváljának megrendezése tett sokat. A KISZ városi bizottsága a már hagyományos ifjúsági napokat szervezi és országosan sok-sok ezer fiatal mozgósít ezen ifjúsági napokra és sok tízezer néző élvezi a színpompás karneváli felvonulást. A Testnevelési és Sportszövetség és a Magyar Honvédelmi Szövetség a sok ezer sportolót és a több tízezer nézőt foglalkoztató rendezvényeket adja hozzá a nyári Ünnepi Hetek műsorához.

De sorolhatnám a TIT nyári egyetemét, vagy a művészeti szövetségek rendezvénysorozatát és a különböző állami vállalatok és szervek sok-sok ötlettel teli, színvonalas rendezvényeit, melyek évről évre szebbé, gazdagabbá teszik városunk nyári programját.

A mind gazdagabbá váló nyári program távlati elképzelések kialakítását teszi szükségessé. Ezt indokolja mindenekelőtt a tiszta, világos célok meghatározása, de a propaganda hatékonyabbá tétele is. A távlatok meghatározásánál a világos célok ismerete azért is elengedhetle-

nül szükséges, mert ez megóv bennünket attól, hogy valamiféle gigantomániába esve, a nagyvonalúság köntösébe bújtatva légvárakat építsünk fel. Világosan kell látnunk a realitásokat, azt, hogy Szeged fesztiválvárossá fejlődése függvénye a város általános gazdasági, kulturális fejlődésének. A fesztiválváros kialakításához szükséges jelentős anyagi erők nem teremthetők elő egyik nappal a másikra, évek, évtizedek szívós munkája szükséges ehhez. A további kulturális objektumok megépítése, új szállodák építése nemcsak anyagi eszközök előteremtésén múlik, hanem — ezt ma már szinte mindenki tudja — azt meg kell építeni és ez idő és hosszú évek kérdése.

Mindez nem ünneprontás akar lenni, hanem a realitás alapulvétele és egyben válasz azok számára, akik odavetett ötleteiket összetévesztik a távlati koncepcióval. A távlatok kialakítása nem nélkülözheti a társadalmi igény elemzését, amelyen mi elsősorban a kultúrpolitikánkból eredő nevelési feladatokat, másrészt pedig a széles dolgozó rétegek ma még meglehetősen differenciált kulturális igényét, illetve annak kielégítését értjük, hangsúlyozva rendezvényeink izléshormálós szerepét is. A fentiek lezögezése egyben annak kimondását is jelenti, hogy mi még hosszú ideig elsősorban a hazai tömegek látogatására számítunk és programunk is azokhoz szól. Ez nem mond ellent a meghirdetett idegenforgalmi elveknél, mert az a tapasztalat, hogy a külföldi vendég számára éppen az jelent vonzást, ha itt sajátosan magyar produkciókhoz jut hozzá.

**NEM SZÜKSÉGTELEN** annak hangsúlyozása sem, hogy a nyári rendezvényeken belül távlatokban is mindenképpen meg kell tartani a kulturális jelleg vezető szerepét. Az Ünnepi Hetek közel száz rendezvénye könnyen „vegyes felvágottá” lesz és ez a vegyes felvágott a legjelentősebb rendezvényeket is gyorsan elönti, ha a kulturális jelleg nem hangsúlyozzuk kellően. A mi rendezvényeink éppen azért lesznek „ünnepi hetekké”, mert rendezvényeinek színvonala és jellege többet, különlegesebbet nyújt az átlagnál, a hétköznapinál, olyan „tartása” van, hogy még a legegyszerűbb résztvevő is szükségét érzi ünneplő ruhája felöltésének.

A kulturális jelleg kialakítására az elmúlt kilenc év jó alapot teremtett. A vezető szerep természetesen és vitathatatlanul a szabadtéri játékok számára biztosított. Erre épül az összes többi rendezvény. A Dóm téri játékokat olyan színvonalas rendezvényekkel bástyáztuk körül, mint a Nyári Tárlat, a Folklor Fesztivál, a Nyári Egyetem és a különféle hangversenyek. Ezek szerepét a jövőben tovább kell erősíteni. A kereskedelmi, ipari, sportrendezvények mind nagyon fontosak a közönség kiszolgálása és lekötése szempontjából és az elkövetkezendő időben is fontosak maradnak. Tehát — félreértés ne essék — nagyon is szükségesek. Az ideérkezők programja így lesz választékos és egész.

Nem titkoljuk, hogy az ünnepi hetek valamennyi rendezvényénél törekszünk arra, hogy az megfeleljen a szocialista tartalom és tudatformálás, a nevelés követelményének. Ezt a célt szolgálja nemzeti kultúránk haladó hagyományainak megismertetése. Jól tükröződik ez a Szegedi Szabadtéri Játékok programjában; Erkel, Kodály, Madách bemutatott műveire gondolok.

Tartalmi vonatkozásban a népek barátságának ápolása a másik nagy gondolat, mely nyári rendezvényeinket jellemzi. Ez kifejezésre jut mindenekelőtt a bemutatott művekben, a meghívott együttesekben, az évről évre újra megjelenő vendégművészek játékában. A szabadtéri játékok mellett az Ünnepi Hetek más rendezvényeinek is egyre több nemzetközi vonatkozása van. Az itt áttutató külföldiek nagy száma, továbbá a két szocialista ország közelsége további nagy lehetőségeket rejt magá-

ban. Nem rossz dolog, ha a közeli országaink között éppen a kultúra területén és éppen a mi városunk közvetítésével lesz egyre inkább gyümölcsöző.

Ezek után már könnyebb válaszolni a felmerült kérdésre: Mi legyen a távlati koncepció?

Kilenc évvel ezelőtt a város politikai és kulturális vezetői helyes célokat, ha úgy tetszik, távlati koncepciót tűztek ki. Az elmúlt kilenc év bebizonyította, hogy ezek a célok helyesek, megfelelőek a várakozásnak, meghozták a várt eredményt. A több mint 120 Dóm téri előadás, a kb. hétszáz ezres nézősereg, az ünnepi hetek évi 250-300 ezres látogatója méltán reprezentálja az elért sikert. Ez a koncepció biztosította városunknak azt az elismerést, melyet az országban ma már tömegével kialakuló különböző nyári „ünnepi hetek” és „napok” között kivívott magának.

Nincs tehát arra szükség, hogy a kilenc év alatt kitaposott utat megváltoztassuk. Produkcióink nagy ereje abban van, hogy lassan hagyományossá válnak. Az emberek megszokják és megszeretik ezt a hagyományt, minden évben számítanak rá és ha elmaradna, sokuknak hiányozna.

Tennivalónk, feladatunk azért az elkövetkező időre is bőven akad. Fesztiválunknak országos kultúrpolitikai jelentőségét illetékesek is elismerik. Mint országos rendezvény, nagyobb központi támogatást érdemelne. Szükségesnek látszik, hogy a már említett vidéki ünnepi hetek és napok rengetegében — melyeknek színvonala meglehetősen sokrétű — országos egybehangolás jöjjön létre. El kell döntenie, hogy anyagiakban, központi propagandában mely rendezvényeket lehet támogatni és milyen szinten. A fesztivál és az ünnepi hetek fogalmak devalválódásának valóságos veszélye áll fenn, ha azok használata teljesen önkényesen történik.

**SZEGEDEN** az ünnepi heteknek nemcsak kultúrpolitikai, hanem várospolitikai jelentősége is van. A száz ezres tömegben érkező vendégek minden irányú igényének kielégítése nagyon összetett feladat. Nemcsak a kulturális, de az összes többi gazdálkodó, kommunális és rendészeti szervünk megfeszített munkáját igényli. Évről évre tapasztaljuk, hogy az ideérkező vendégek igénye minden tekintetben növekszik. A fesztiválok nagy hazai és nemzetközi versenyben csak úgy tudunk helytállni, ha az olcsó „vásári” megoldásokat felcseréljük a sokszor szerényebb, de színvonalasabb kivitelezésre. Ez a színvonal csak úgy valósulhat meg, ha az összes érdekelt szervek az ünnepi hetekkel kapcsolatos feladatukat állandónak tekintik és távlatokban gondolkodnak. Van már példa az ilyen jellegű gondolkodásra. Ha csak az elmúlt nyár óta történeteket nézzük, olyan új létesítmények tűnnek szemünk elé, mint a szabadtéri játékok nagyvonalú színpadi rekonstrukciója, jó néhány új vendéglátó és kereskedelmi egység, az ipari vásár szép pavilonjai és természetesen azok az elgondolások, melyek majd az egyes produkciók megvalósulásakor lesznek érzékelhetők. További erőfeszítések szükségesek a városesztétika és a köztisztasággal foglalkozó szervek részéről is. Mindez azt bizonyítja, hogy az elmúlt évet sem töltöttük tétlenül és a város erejéhez mérten a sok más szintén nagyon fontos tennivalója között, súlyának megfelelően foglalkoztató az ünnepi hetek előkészületeivel.

Az előkészületek tehát megtörténtek. Most új szakasz következik, az ipari vásár már nyitja kapuját, a Dóm téren megkezdődtek a játékok próbái, a városban szinte lökészerűen nő a vendégek száma. Ebben a forgatagban számítunk arra, hogy a szegediek a vendéglátó gazda büszkeségével és szerénységével állnak helyt. Biztosak vagyunk abban, hogy a hivatásteret, a városszeretet ezen a nyáron is olyan fokot ér el lakosságunkban, hogy az ideérkező vendégek a Szegedi Ünnepi Hetek jövő évi 10. fordulójára szóló meghívó levelet várva távoznak.